

UZASADNIENIE

Powódka A. D. wniosła o orzeczenie nakazem zapłaty, że pozwany B. W. ma zapłacić na jej rzecz kwotę 224.636,31 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 3 sierpnia 2015 roku do dnia zapłaty, na którą składają się kwota 100.000 zł tytułem zwrotu udzielonej pożyczki, kwota 64.460,27 zł tytułem skapitalizowanych odsetek od w/w kwoty od dnia 25 maja 2010 roku do dnia 3 sierpnia 2015 roku oraz kwota 60.176,04 zł tytułem szkody jaką poniosła powódka w związku ze zwłoką pozwanego w spełnieniu świadczenia oraz zasądzenie kosztów procesu.

W uzasadnieniu podała, że w dniu 11 maja 2010 roku zawarła z pozwanym ustną umowę pożyczki na kwotę 100.000 zł. Strony ustaliły, że pozwany będzie zwracał pożyczkę w miesięcznych ratach do 25 każdego miesiąca w wysokości 7.500 zł. W zamian za udzieloną pożyczkę pozwany zobowiązał się spłacać raty kredytu udzielone powódce przez bank (...). Ze swojego zobowiązania pozwany nie wywiązał się. Powódka samodzielnie zaczęła spłacać pożyczki i kredyty. Wysokość miesięcznych świadczeń pieniężnych przewyższała znacznie możliwości finansowe powódki. Zaprzestała więc terminowego regulowania należności. W następstwie zaległości umowy zostały wypowiedziane, a banki podjęły czynności prawne w celu wyegzekwowania od powódki należności. Na wysokość szkody składają się odsetki umowne, odsetki karne w związku z zawarciem umów pożyczek i kredytów oraz koszty postępowania egzekucyjnego w łącznej wysokości 26.159,64 zł, kwoty uiszczane przez powódkę tytułem spłaty zaciągniętych pożyczek i kredytów w wysokości 34.016,40 zł. Dochodzona kwota stanowi jedynie część kosztów. Powódka wystąpiła do pozwanego o zwrot pożyczonej kwoty. Pozwany nie uiścił żadnej należności.

Postanowieniem z dnia 8 kwietnia 2015 roku Sąd zwolnił powódkę od kosztów sądowych w sprawie i ustanowił dla powódki pełnomocnika z urzędu /k. 6/.

Pozwany nie wdał się w spór i nie złożył odpowiedzi na pozew.

Sąd ustalił:

Powódka poznała pozwanego za pośrednictwem swojego konkubenta L. D. w 2008 roku. Pozwany był przedsiębiorcą, który szukał pieniędzy, by wyprowadzić swoją formę „na prostą”. Gdy dowiedział się, że powódka ma zdolność kredytową, poprosił ją o wzięcie pożyczki na swoją rzecz /zeznania świadka L. D., k87/.

Powódka pożyczyła pozwanemu kwotę 100.000 zł. Środki na udzieloną pożyczkę pochodziły z umów pożyczek i kredytu gotówkowego. Pozwany zobowiązał się do spłaty pożyczki w terminie sześciu miesięcy w ten sposób, że miał spłacać raty kredytu w bankach oraz uiszczać opłaty za mieszkanie powódki, co stanowiło łącznie kwotę 7.500 zł miesięcznie /dowody wpłaty, umowy pożyczki k. 7-15; zeznania świadka L. D., k. 87 verte; zeznania świadka S. K., k. 123 verte/.

Na skutek nieterminowego regulowania należności bank (...) wezwał powódkę do zapłaty zaległości, a następnie wypowiedział powódce umowę z 10 maja 2010 roku, wzywając ją do uregulowania zadłużenia w wysokości 16.178,64 zł /wypowiedzenie, wezwanie do zapłaty, k. 16/.

W dniu 4 listopada 2013 roku (...) Bank wypowiedziało powódce umowę kredytu nr (...), wzywając do uregulowania należności w wysokości 31.101,11 zł /wypowiedzenie, k. 19/.

Zawiadomieniem z dnia 17 października 2014 roku Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym dla Wrocławia Śródmieścia we Wrocławiu poinformował powódkę o wszczęciu egzekucji z wniosku (...) Bank (...) S.A. /zawiadomienie, k. 20/.

Postanowieniem z dnia 18 listopada 2014 roku Komornik uznał się niewłaściwym do dalszego prowadzenia sprawy i przekazał ją do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Wołominie /postanowienie, k. 21/.

Pismem z dnia 8 stycznia 2015 roku Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Wołominie poinformował powódkę o stanie zadłużenia w sprawie, które wynosi 28.855,92 zł tytułem należności głównej, 5.927,05 zł tytułem odsetek /informacja, k. 22/.

W dniu 28 stycznia 2015 roku (...) Bank S.A. wystawił bankowy tytuł egzekucyjny przeciwko powódce z tytułu umowy kredytu nr (...) z dnia 25 maja 2010 roku na kwotę 40.334,76 zł. Postanowieniem z dnia 18 lutego 2015 roku nadano bankowemu tytułowi egzekucyjnemu klauzulę wykonalności /bte, k. 23; postanowienie, k. 23 verte/.

Zawiadomieniem z dnia 6 lutego 2015 roku Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym dla Wrocławia Krzyków we Wrocławiu poinformował powódkę o wszczęciu egzekucji z wniosku (...) Bank (...) S.A. /zawiadomienie, k. 17/.

Postanowieniem z dnia 4 maja 2015 roku Komornik uznał się niewłaściwym do dalszego prowadzenia sprawy i przekazał sprawę do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Wołominie /postanowienie, k. 18/.

Zawiadomieniem z dnia 6 maja 2015 roku Komornik Sądowy zajął wynagrodzenie za pracę powódki, a w dniu 9 kwietnia 2015 roku zajął wierzytelność dłużnika /zawiadomienie, k. 24/.

Pozwany B. W. prowadził działalność gospodarczą od 8 sierpnia 2005 roku. Została ona zawieszona z dniem 15 maja 2013 roku /zaświadczenie, k. 25/.

Postanowieniem z dnia 24 lipca 2015 roku Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Wołominie w sprawie Km 26591/14 umorzył postępowanie w sprawie, ustalając, że wyegzekwowano na rzecz wierzyciela od powódki jako dłużnika kwotę 2.289,04 zł /postanowienie, k. 62/.

Postanowieniem z dnia 24 lipca 2015 roku Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Wołominie w sprawie Km 26590/14 umorzył postępowanie w sprawie, ustalając, że wyegzekwowano na rzecz wierzyciela od powódki jako dłużnika kwotę 8.747,60 zł /postanowienie, k. 61/.

Postanowieniem z dnia 24 lipca 2015 roku Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Wołominie umorzył postępowanie w sprawie Km 26592/14, ustalając, że wyegzekwowano na rzecz wierzyciela od powódki jako dłużnika kwotę 588,73 zł /postanowienie, k. 63/.

Pozwany wyłudził pieniądze także od innych osób, a pożyczonych kwot nie zwrócił /zeznania świadka marka P., k. 123-124; zeznania świadka K. N., k. 124/.

Sąd pominął dowód z przesłuchania stron oraz z zeznań świadków i opinii biegłego grafologa na skutek cofnięcia wniosku przez pełnomocnika powódki w zakresie zeznań świadków K. C., J. K. i A. K.. Nadto wobec braku stanowiska pozwanego Sąd uznał twierdzenia powódki za uznane w zakresie, w jakim nie budzą wątpliwości w świetle art. 339 § 2 k.p.c.

Sąd zważył, co następuje:

Roszczenie pozwu zasługiwało na uwzględnienie co do zasady lecz co do wysokości jedynie w części.

Podstawę prawną żądania stanowi przepis art. 720 k.c. zgodnie z którym przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości.

Pożyczka jest umową dwustronnie zobowiązującą, konsensualną, co oznacza, że dochodzi ona do skutku przez samo złożenie zgodnych oświadczeń woli przez strony, lecz nie wzajemną. W wyniku spełnienia świadczenia przez dającego pożyczkę, określone przedmioty stają się własnością biorącego pożyczkę. Zasilają one jednak tylko czasowo majątek biorącego pożyczkę na okres korzystania przez niego z określonego przedmiotu, przy czym od woli stron zależy czas

tego korzystania (pożyczka krótko- lub długoterminowa, pożyczka na czas nieoznaczony). Upływ tego czasu jest drugą obok wydania przez dającego przedmiotu pożyczki przesłanką zaktualizowania się obowiązku oddania pożyczki, przy czym przedmiotem powrotnego przeniesienia własności nie muszą być te same pieniądze (tak: Kodeks cywilny. Komentarz 2008 pod redakcją prof. dr. hab. Edwarda Gniewka).

Kodeksowa definicja pożyczki wskazuje, że świadczeniem dającego pożyczkę jest przeniesienie na własność biorącego pożyczkę określonej ilości pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, wykonanie zatem tego świadczenia pożyczkodawca powinien udowodnić (tak: wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 20 września 2006 r., sygn. I ACa 394/06).

Zgodnie z treścią art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Z powołanego przepisu wynika jedna z naczelnych zasad procesu sądowego polegająca na tym, że dowód wykazania prawdziwości określonego faktu obciąża tego, kto się na dany fakt powołuje dla uzasadnienia dochodzonego przed sądem prawa. Strony więc są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne.

Zdaniem Sądu powódka z obowiązku tego wywiązała się w zakresie zawarcia umowy pożyczki oraz wykazania jej wysokości. Przedstawione dowody w sposób nie budzący wątpliwości świadczą o zawarciu z pozwanym umowy pożyczki na kwotę 100.000 zł, o wydaniu na rzecz pozwanego umówionej sumy oraz o braku wykonaniu przez pozwanego ciężącego na nim obowiązku zwrotu pożyczonych pieniędzy w całości.

W swojej ocenie Sąd oparł się na dowodach z dokumentów w postaci oświadczeń, dowodów przelewu oraz zeznaniach świadków, którzy przedstawili przebieg znajomości powódki z pozwanym oraz sposób udzielenia pożyczki i brak zwrotu pożyczki. Zeznania świadków pozostają w spójności czasowej z umowami pożyczek i kredytów, które powódka zawarła z bankami celem uzyskania środków dla pozwanego. Do zwrotu pożyczki nigdy nie doszło, a pozwany w tymże zakresie nie zajął stanowiska i nie wdał się w spór.

Niemniej jednak, mimo że wyrok w sprawie jest zaoczny, to Sąd w myśl art. 339 § 2 k.p.c. przyjął za prawdziwe twierdzenie powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie, jak i w pismach procesowych doręczonych pozwanemu przed rozprawą, tylko w zakresie zasadności roszczenia, jego wysokości do wartości udzielonej pożyczki, tj. 100.000 zł oraz szkody w kwocie 11.625,37 zł /k. 61- 8.747,60 zł; k. 62 – 2.289,04 zł i k. 63 – 588,73 zł/.

Natomiast materiał dowodowy przedstawiony w sprawie budzi uzasadnione wątpliwości w zakresie żądania skapitalizowanych odsetek w kwocie 64.460,27 zł oraz kwoty 48.550,67 zł tytułem naprawienia szkody. W tymże zakresie Sąd oddalił powództwo jako niewykazane. Brak bowiem dowodu na okoliczność sposobu i terminu naliczania odsetek, by móc przyjąć twierdzenia pozwu za wystarczające do ich zasądzenia. W ocenie Sądu materiał dowodowy jest zbyt skąpy, by pozwalał na bezpośredni transfer postanowień umów pożyczek i kredytu, które podpisywała powódka, na stosunek umowny łączący powódkę z pozwanym. Oświadczenia pozwanego z /k. 8 verte/ oraz dowody wpłat nie stanowią wystarczającego dowodu na okoliczność sposobu naliczania odsetek oraz kosztów obsługi instrumentów bankowych.

Z kolei szkoda zgodnie z art. 6 k.c. w zw. z art. 361 k.c. /który stanowi: zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła. § 2. W powyższych granicach, w braku odmiennego przepisu ustawy lub postanowienia umowy, naprawienie szkody obejmuje straty, które poszkodowany poniósł, oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono/, musi zostać wykazana, a nie jedynie określona w sposób czysto hipotetyczny. Skoro na skutek nieterminowego spłacania pożyczek i kredytów należności te były egzekwowane od powódki jako dłużnika w postępowaniu egzekucyjnym, zatem faktycznie wyegzekwowane kwoty zostały zaliczone w poczet roszczenia o naprawienie szkody jako straty, lecz już ewentualne koszty postępowania egzekucyjnego w okolicznościach sprawy nie należą do szkody. Nadto nie sposób sprawdzić na podstawie wyłącznie odpisu postanowień Komornika Sądowego

z dnia 24 lipca 2015 roku jakie kwoty pobrano od powódki tytułem kosztów postępowania egzekucyjnego, a jakie wydatkował wierzyciel na opłaty.

Mając na uwadze powyższe okoliczności oraz poglądy judykatury i doktryny, iż przyjęcie za prawdziwe twierdzeń powoda dotyczy wyłącznie okoliczności faktycznych i nie zwalnia sądu orzekającego od obowiązku rozważenia, czy oświadczenia te uzasadniają należycie i w całości żądania pozwu i czy uwzględnienie tych żądań nie narusza obowiązujących przepisów, nadto Sąd nie jest zwolniony z obowiązku dokonania prawidłowej oceny materialnoprawnej zasadności żądania pozwu opartego na tych twierdzeniach (tak: orzeczenie SN z dnia 29 maja 1958 r., I CR 969/57, OSNC 1960, nr 1, poz. 14; wyroki SN: z dnia 15 września 1967 r., III CRN 175/67, OSNC 1968, nr 8-9, poz. 142; z dnia 15 marca 1996 r., I CRN 26/96, OSNC 1996, nr 7-8, poz. 108; z dnia 6 czerwca 1997 r., I CKU 87/97, Prok. i Pr. - wkładka 1997, nr 10, s. 44; z dnia 31 marca 1999 r., I CKU 176/97, Prok. i Pr. 1999, nr 9, s. 30; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 czerwca 1972 r., III CRN 30/72, Biul. SN 1972, nr 10, poz. 178), Sąd uwzględnił powództwo w części, tj. do kwoty 111.625,37 zł.

O odsetkach orzeczono zgodnie z treścią art. 481 § 1 k.c., który stanowi, że odsetki należą się wierzycielowi od chwili, gdy dłużnik opóźnia się ze spełnieniem wymagalnego świadczenia pieniężnego. Z kolei zgodnie z art. 455 k.c. jeżeli termin spełnienia świadczenia nie jest oznaczony ani nie wynika z właściwości zobowiązania, świadczenie powinno być spełnione niezwłocznie po wezwaniu dłużnika do wykonania.

Powódka domagała się zasądzenia odsetek od dnia 3 sierpnia 2015 roku, a zatem od dnia wniesienia pozwu w sprawie. Skoro pozwany otrzymał wcześniej wezwanie do zapłaty, czemu nie zaprzeczył w toku procesu, zatem Sąd przyjął, że z dniem 3 sierpnia 2015 roku roszczenie stało się wymagalne, a zatem odsetki ustawowe należało zasądzić od tegoż dnia.

Orzekając o kosztach Sąd zastosował wynikające z art. 100 k.p.c. zasadę stosunkowego rozdzielenia kosztów. Skoro powódka wygrała w 49,7%, a była zwolniona od kosztów sądowych w całości, zatem Sąd kierując się dyspozycją § 6 pkt. 7 Rozporządzenia z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu zasądził od pozwanego na jej rzecz koszty pełnomocnika w proporcji 49,7%. Natomiast w pozostałym zakresie na podstawie § 19 Rozporządzenia przyznał wynagrodzenie pełnomocnika powódki z urzędu od Skarbu Państwa.

Na podstawie art. 113 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych Sąd nakazał pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 5.583 zł stanowiącą 49,7% opłaty od pozwu.

Jednocześnie na podstawie art. 343 k.p.c. nadano wyrokowi rygor natychmiastowej wykonalności w zakresie pkt. 1,3 i 5.

SSR Katarzyna Zadora

Sygn. akt I C 852/15

Z./

1. odnotować w kontrolce uzasadnień;
2. odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi powódki;
3. kal. 20 dni lub z wpł.

K., dnia 19.10.2016 roku